

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 373/2018-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej advokátom JUDr. Romanom Juríkom, PhD., Jazerná 19, Nové Zámky, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 12 Csp 46/2016-101 z 9. februára 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 Co 236/2017-248 z 3. januára 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej aj „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom

JUDr. Romanom Juríkom, PhD., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 Csp 46/2016-101 z 9. februára 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 236/2017-248 z 3. januára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

2.1 Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 12 Csp 46/2016-101 rozhodol v spore žalobcu Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „štátny fond“) proti sťažovateľke ako žalovanej tak, že 1) sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 13 472,73 €, nesplatený úrok k 6. aprílu 2016 vo výške 932,34 €, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne od 13. júna 2016 do zaplatenia z istiny 13 472,73 € a zmluvnú pokutu vo výške 1 440,51 €, a to všetko do 90 dní od právoplatnosti rozsudku; 2) v prevyšujúcej časti žalobu zamietol; 3) žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90 % a 4) sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 808 € do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

2.2 Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd rozsudkom č. k. 5 Co 236/2017-248 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal žalobcovi (štátnemu fondu) nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Krajský súd založil dôvody svojho rozhodnutia v kľúčovej časti o pasívnej vecnej legitímácii sťažovateľky na nesporenej skutočnosti, že sťažovateľka v čase uzatvárania zmluvy bola manželkou, s manželom jej vzniklo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, a teda s poukazom na § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa plne stotožnil správnym názorom prvoinštančného súdu o tom, že je dlžníčkou. Krajský súd sa nevenoval námietkam sťažovateľky, že od štátneho fondu nedostala reálne nijaké plnenie.

3.1 Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že pri ustálení jej pasívnej vecnej legitímácie v konaní okresný súd aj krajský súd postupovali prepiato formalisticky a nezohľadnili podstatné skutkové a právne okolnosti. Okresný súd podľa sťažovateľky založil svoje rozhodnutie v kľúčovej časti na tom, že sťažovateľka podpísala zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 307/2307/2001 zo 14. augusta 2001, a preto ju považoval za dlžníčku. Krajský súd tento právny názor doplnil o aplikáciu § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže v čase podpisu bola sťažovateľka vydatá za svojho neskôr zomrelého manžela.

3.2 Sťažovateľka sa v konaní pred všeobecnými súdmi bránila tvrdením o absencii akéhokoľvek plnenia zo strany štátneho fondu, pričom uviedla: *„Z úverovej zmluvy vzniká synalagmatický právny vzťah. Povinnosti veriteľa zodpovedá právo dlžníka, povinnosti dlžníka zasa právo veriteľa. Nemožno úspešne pochybovať o právach a povinnostiach manželov, medzi ktorými existuje bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Účel právnej úpravy bezpodielového spoluvlastníctva manželov ale musí všeobecný súd zohľadniť pri aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka o tomto inštitúte. Súdny mali v tomto prípade prihliadať aj na ustanovenie § 148 ods. 2 Občianskeho zákonníka o možnosti zrušenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov za existencie manželstva, ktoré sťažovateľka pred viac ako desiatimi rokmi aj využila.“*

3.3 Sťažovateľka ďalej uviedla: *„Ústavnoprávne neudržateľné je aj vyhodnotenie skutkového stavu, spočívajúceho v absencii akéhokoľvek plnenia zo strany fondu v prospech sťažovateľky, tak, že sťažovateľka, ktorá od fondu nič nedostala, je mu dlžná viac ako 15 tisíc eur. Sťažovateľka včas uplatnila procesnú obranu, v zmysle ktorej síce jej bývalý manžel naozaj obstaral z úveru poskytnutého fondom byt, no ona sama v ňom bývala len niekoľko mesiacov, bývanie mala zabezpečené aj bez tohto bytu, a v podstate bola len vo vleku udalostí, za ktoré bol zodpovedný jej bývalý manžel. Toto plnenie teda nemožno považovať za plnenie v prospech sťažovateľky.“*

4. Sťažovateľka tvrdí, že postupom zhmotneným v rozsudkoch okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces a zároveň ním došlo aj k zásahu do jej práva vlastníť majetok.

5. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 €. Zároveň žiada o vydanie dočasného opatrenia na odloženie vykonateľnosti exekučného titulu.

6. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 1 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 9. februára 2017, č. k. 12 Csp 46/2016-101, a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 3. januára 2018, č. k. 5 Co 236/2017-248, porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 5 Co 236/2017-248, a rozsudok Okresného súdu Prievidza, č. k. 12 Csp 46/2016-101, okrem výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietá, sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Prievidza na nové konanie a rozhodnutie.

3. Okresný súd Prievidza a Krajský súd v Trenčíne sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 eur do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Prievidza a Krajský súd v Trenčíne sú povinný spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

10. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

11. Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

13. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov, alebo pokút.

14. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp.

nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

17. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov tvoriacich súčasť ustálenej judikatúry, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania posúdil sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 listiny a práv podľa čl. 6 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

II.A K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu

18. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

19. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

20. Z obsahu sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že rozsudok okresného súdu č. k. 12 Csp 46/2016-101 z 9. februára 2017 vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu

predchádzal, boli predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľkou podaného odvolania. Odvolacie konanie bolo skončené rozsudkom krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv prvostupňovým rozsudkom okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom namietaným postupom okresného súdu. Na prerokovanie týchto častí sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.B K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu

21. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Rovnaké platí pre čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07, IV. ÚS 284/2018).

22. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že všeobecné súdy pri ustálení jej pasívnej legitimácie postupovali príliš formalisticky. Taktiež poukázala na absenciu plnenia štátneho fondu vo svoj prospech, keďže sťažovateľka v byte, na kúpu, resp. rekonštrukciu ktorého použil jej vtedajší manžel požičané peniaze bývala len krátko, resp. predtým aj potom mala zabezpečené iné bývanie. Navyše následne bolo bezpodielové spoluvlastníctvo manželov sťažovateľky a jej manžela súdom zrušené a jej manželstvo rozvedené. Sťažovateľka sa preto domnieva, že peniaze si od štátneho fondu požičal len jej vtedajší manžel a ona preto štátnemu fondu nič nedlhuje. Tým, že konajúce súdy pri vyhodnotení skutkového stavu neprihliadli na tieto námietky sťažovateľky, porušili jej právo na spravodlivý proces.

23. S predmetnými námietkami sa krajský súd v napadnutom rozsudku takto vysporiadal:

«V prvom rade je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie správne posúdil otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v tomto spore. Žalobca si svoje nároky v spore uplatnil s poukazom na skutočnosti, že so žalovanou a jej manželom uzatvoril dňa 14.08.2001 zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 307/2307/2001, na základe ktorej im poskytol podporu vo forme úveru vo výške 18.588.59 eur pri úrokovej sadzbe 3,6 % ročne. Pre omeškanie žalovanej a jej manžela so splácaním úveru uplatnil svoje právo podľa zmluvy, odstúpil od predmetnej zmluvy a požaduje podľa § 506 Obchodného zákonníka vrátenie nesplatennej istiny úveru spolu s úrokmi a zmluvnou pokutou, ktorá bola medzi stranami dojednaná v zmluve pre prípad omeškania so splácaním úveru. Tiež požaduje úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nesplatennej istiny úveru od 13.06.2016 /deň prevzatia odstúpenia od zmluvy + 60 dní na dobrovoľné zaplatenie podľa odstúpenia/ do zaplatenia.

Z uvedeného je zrejmé, že žalobca odvodzuje pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej v spore od skutočnosti, že žalovaná spolu s manželom ako dlžníci uzatvorila sním ako s veriteľom zmluvu o úvere a je teda stranou tejto zmluvy so všetkými právami a povinnosťami, a to aj titulom odstúpenia od takejto zmluvy.

Na druhej strane sa žalovaná v spore bránila, že predmetnú zmluvu neuzatvorila ako dlžník, ale len ako manželka dlžníka [REDAKOVANÉ] a žalobca jej ani neposkytol zo zmluvy žiadne plnenie.

Súd prvej inštancie po posúdení výsledkov vykonaného dokazovania podľa príslušných ustanovení právnych predpisov zaujal názor, že žalovaná je pasívne vecne legitímovaná v tomto spore, keď sama na pojednávaní potvrdila, že zmluvu podpísala ako posledná v poradí, teda návrh zmluvy zo strany žalobcu akceptovala, pričom v zmluve je jednoznačne označená ako žiadateľ a podľa článku III. bod 3.6 zmluvy žalovaná zobrala na vedomie, že „momentom čerpania z pridelenej podpory sa zo žiadateľa stáva dlžník“. Strany sporu tiež zhodne uviedli a vyplýva to i z písomností založených do spisu žalobcom (príkaz na úhradu, výpis z účtu), že peniaze na kúpu bytu žalobca žalovaným (resp. manželovi žalovanej [REDAKOVANÉ]) poskytol a keďže v tom čase žalovaná bola v manželskom zväzku s [REDAKOVANÉ] tieto poskytnuté prostriedky na kúpu bytu patrili do

bezpodielového spoluvlastníctva žalovanej a jeho manžela. Žalovaná sa tak stala dlžníkom v predmetnom zmluvnom vzťahu popri svojom manželovi.

Uvedené odôvodnenie záveru súdu prvej inštancie o pasívnej vecnej legitímácii žalovanej v spore je riadne, dostatočné, založené na skutočnostiach, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania ako aj na ich správnom právnom posúdení podľa rozhodujúcich ustanovení právnych predpisov. Odvolací súd sa s uvedeným záverom ako aj s jeho odôvodnením v plnej miere stotožňuje. Z obsahu zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 307/2307/2001 zo dňa 14.08.2001 vyplýva, že túto uzatvárali na jednej strane žalobca a na druhej strane ako žiadatelia o úver [REDAKOVANÉ] a jeho manželka - žalovaná. Označenie „žadateľ“ je v úvodných ustanoveniach zmluvy uvedené pod presnou identifikáciou [REDAKOVANÉ] a jeho manželky - žalovanej a je zrejmé, že sa toto označenie vzťahuje na obe tieto osoby. V bode 3.6. čl. III zmluvy je potom stanovené, že žiadateľ berie na vedomie, že momentom čerpania z pridelenej podpory sa zo žiadateľa stáva dlžník. Žalovaná sama pred súdom prvej inštancie vypovedala, že zmluvu si pred jej podpísaním prečítala. Podľa odvolacieho súdu je z uvedeného celkom zrejmé, že popri svojom manželovi zmluvu so žalobcom ako žiadateľka o úver uzatvorila aj žalovaná, ktorá si musela byť vedomá skutočnosti, že čerpaním úveru od žalobcu sa z nej stáva dlžníčka podľa tejto úverovej zmluvy. To, že peňažné prostriedky úveru boli zo strany manžela žalovanej čerpané bolo v konaní preukázané, pričom s ohľadom na osobný stav [REDAKOVANÉ] a žalovanej v čase uzatvorenia zmluvy a čerpania úveru - boli manželia /a tí sú podľa § 145 ods. 2 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí oprávnení a povinní obaja spoločne a nerozdielne/, je nepochybné, že aj na žalovanú je potrebné hľadieť ako na osobu, ktorá úver od žalobcu čerpala a naplnila tak podmienku „premeny“ žiadateľa o úver na dlžníka. Ako správne uviedol súd prvej inštancie na postavení žalovanej ako dlžníka z uvedenej úverovej zmluvy nič nezmenil ani úmrtie spoludlžníka [REDAKOVANÉ], či zastavenie dedičského konania po menovanom pre nemajetnosť. Odvolací súd len dodáva, že rovnako sa postavenie žalovanej ako dlžníčky z predmetnej zmluvy nezmenilo ani zrušením bezpodielového spoluvlastníctva manželov žalovanej a jej manžela [REDAKOVANÉ] a ani neskorším rozvod ich manželstva. Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu ani z obsahu zmluvy, ktorú žalovaná spolu s manželom uzatvorili so žalobcom nevyplýva, že by takéto skutočnosti mali mať vplyv na zmenu v osobe dlžníka záväzkového vzťahu.»

24. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (m. m. II. ÚS 4/94), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

25. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí tiež právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal výklad dotknutej právnej normy, ktorý je v súlade s ústavou, čo je základným predpokladom pre ústavne konformnú aplikáciu tejto právnej normy na zistený skutkový stav veci.

26. Ústavný súd je oprávnený a povinný posúdiť ústavnosť konania, resp. rozhodovania všeobecných súdov, t. j. či v konaní pred nimi došlo k porušeniu ústavnoprávných princípov konania (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a či možno ich konania (postupy) a rozhodnutia považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Táto právomoc ústavného súdu však nie je spojená so vznikom oprávnenia a povinnosti prehodnocovať právne názory všeobecných súdov, ku ktorým tieto dospeli na základe výkladu a uplatňovania zákonov, ak tento výklad a aplikácia zákonov neporušujú uvedené ústavnoprosesné princípy (m. m. II. ÚS 54/02). Reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani

nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05, IV. ÚS 302/07).

27. Ústavný súd už viackrát vyslovil názor, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

28.1 Z napadnutého rozsudku krajského súdu, ako aj zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru podpísala spolu so svojim vtedajším manželom. Sťažovateľka túto skutočnosť nepopiera, ale bez poukazu na akékoľvek zákonné alebo zmluvné ustanovenie a v rozpore s logickým uvažovaním tvrdí, že túto zmluvu nepodpísala ako zmluvná strana (dlžníčka), ale len ako manželka dlžníka a takýto podpis ju k ničomu nezaväzuje. S takouto argumentáciou sa všeobecné súdy nemohli stotožniť, pretože zo zistených skutkových okolností jednoznačne vyplýva, že zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 307/2307/2001 zo 14. augusta 2001 bola uzatvorená medzi štátnym fondom na jednej strane a [REDAKOVANÉ] a jeho vtedajšou manželkou [REDAKOVANÉ] (sťažovateľkou) na strane druhej.

28.2 Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky o absencii plnenia zo strany štátneho fondu bolo v konaní pred všeobecnými súdmi preukázané (a sťažovateľka to ani nerozporovala), že došlo k čerpaniu finančných prostriedkov dlžníkmi (sťažovateľkou a jej manželom) ešte pred tým, ako došlo k zrušeniu ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo rozvodu ich manželstva, preto všeobecné súdy správne uzavreli, že predmetné finančné prostriedky boli čerpané aj sťažovateľkou. Skutočnosť, že sťažovateľka mala zabezpečené aj iné bývanie, že sa následne s manželom rozviedla a ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov bolo zrušené alebo že dedičské konanie po jej bývalom manželovi a spoludlžníkovi bolo zastavené pre nemajetnosť, nemôžu znamenať zánik dlhu veriteľa voči sťažovateľke, ako zrejme chcela naznačiť sťažovateľka. Všeobecné súdy v danom prípade dostatočne zistili skutkový stav a tento správne vyhodnotili s poukazom na

ustanovenia relevantných právnych predpisov (§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 497, § 502 ods. 1 prvá veta a § 506 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov) a relevantných zmluvných ustanovení (zmluva o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 307/2307/2001 zo 14. augusta 2001).

29. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil dôvody svojho rozhodnutia, čím ako súd odvolací poskytol právam sťažovateľky dostatočnú ochranu. Napadnutý rozsudok krajského súdu nie je v rozpore s aplikovanou právnou úpravou a nepopiera ani jej zmysel, obsahuje presný opis skutkového stavu a zrozumiteľné zdôvodnenie právnych záverov. Ústavný súd preto považuje napadnutý rozsudok krajského súdu z ústavného hľadiska za akceptovateľný a udržateľný a za takýchto okolností nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie jeho skutkových a právnych záverov.

30. Na tomto základe ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právom podľa čl. 6 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. V súvislosti s namietaným porušením základného práva vlastníť majetok sťažovateľka iba uviedla, že plnenie, na ktoré bola zaviazaná súdom, zasahuje jej majetok.

32. Súdom priznané plnenie zo záväzkových právnych vzťahov nemožno považovať bez ďalšieho za zásah do základného práva vlastníť majetok. Keďže ústavný súd konštatoval, že ani napadnutým rozsudkom krajského súdu nebolo porušené právo sťažovateľky na spravodlivý proces, v danom prípade preto neexistuje žiadna príčinná súvislosť ani medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a základným právom

sťažovateľky vyplývajúcim z čl. 20 ods. 1 ústavy, z čl. 11 ods. 1 listiny, resp. právom vyplývajúcim z čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by umožňovala vysloviť ich porušenie. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

33. Po odmietnutí sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018